

Újrahasználható csomagolás bejelentése egy gyakorlati példán keresztül

A termékdíjas szabályozás az anyaguk és kialakításuk alapján csomagolásra többször is felhasználható csomagolás összetevőinek minél nagyobb mértékben történő használata érdekében számos közgazdasági ösztönzőt tartalmaz, a hulladékgazdálkodásról szóló külön jogszabályban az uniós irányelveknek megfelelően lefektetett hulladékgazdálkodási alapelvek közül a megelőzés alapelvek minél nagyobb mértékű érvényesülése érdekében. A csomagolás összetevőinek többszöri csomagolásra történő felhasználása következtében nem képződik annyi hulladék, mintha az adott áru csomagolására egyutas csomagolási összetevőket használtak volna fel.

A csomagolás újrahasználható összetevőinek csomagolásra történő többszöri felhasználása esetén a KtMr. 8. § (5) bekezdése szerint - az újrahasználható összetevőire - a termékdíjat egyszer, az első forgalomba hozatalt, illetve az első saját célú felhasználást követően kell megfizetni. Ezt az egyszeres termékdíjfizetési lehetőséget viszont csak akkor veheti igénybe a kötelezett, ha a termék újrahasználatát igazolja és az újrahasználható csomagolást vagy annak újrahasználható összetevőit a vámhatóságnak bejelenti. További kedvező lehetőséget teremtett a Kt. 5/E. § (3) bekezdésének 2010-től hatályos rendelkezése az újrahasználható kereskedelmi csomagolásokról, mely szerint a kötelezett levonhatja azon újrahasználható kereskedelmi csomagolás után megfizetendő (egyszeres) termékdíjtétel 100%-át, amelyre vonatkozóan az újrahasználható csomagolás visszavételi rendszer keretében történő visszavételét és újrahasználatát igazolja.

1. Az újrahasználat igazolása:

Az újrahasználat igazolása nem jelent mást, minthogy a kötelezett teljesíti - az újrahasználható termékdíjköteles csomagolásokról a KtMr. 8. § (7) bekezdésében meghatározott - nyilvántartással kapcsolatos előírásokat, továbbá bejelenti többször használható csomagolási összetevőjét, mint újrahasználható csomagolási összetevőt a vámhatóságnak. A saját és más tulajdonában lévő, illetve az újonnan beszerzett és használtan visszavett újrahasználható csomagolási összetevőket elkülönítetten kell nyilvántartani.

a) nem saját tulajdonú újrahasználható csomagolás

aa) külföldi tulajdonú újrahasználható csomagolás

Külföldi tulajdonú újrahasználható termékdíjköteles csomagolás akkor jöhet szóba egy kötelezettel, amikor külföldről kap árut olyan csomagolással, amely csomagolás vagy annak egy része megfelel a többször való felhasználhatóság követelményeinek és a belföldi címzett élni kíván az újrahasználható csomagolások esetében alkalmazható levonási lehetőséggel. A külföldről behozott áru csomagolása után termékdíj-fizetési kötelezettsége keletkezik a behozónak:

- a behozott áru csomagolásának részben vagy egészben történő lebontása (eltávolítása) után saját célú felhasználás jogcímen vagy
- az áru csomagolásával - teljes egészében, esetleg részben – együtt, változatlan állapotban történő belföldi forgalomba hozatalával, első belföldi forgalomba hozatal jogcímen vagy
- a készletre vétellel történő fizetést jogszerűen választó kötelezettnek a külföldről behozott áru csomagolása után a könyvelésben történő felvétellel, készletre vétel jogcímen.

A külföldi tulajdonú újrahasználható csomagolás behozatala után

- keletkezett termékdíj-fizetési kötelezettségből a KtMr. 8. § (9) bekezdésében biztosított lehetőséggel élve a kötelezett levonhatja – éves bevallásában – azon újrahasználható

csomagolási összetevő termékdíját, amelyek a tárgyidőszakban (az újrahasználatos csomagolások esetében ez egy naptári év) igazoltan külföldre visszaszállításra kerültek, vagy

- a megfizetett termékdíjat a KtMr. 8.§ (4) bekezdése alapján visszaigényelheti. (A külföldre történő kiszállításra a tárgyidőszakon túl került sor.)

Az külföldre történő visszaszállítás igazolására a számla (pro forma) és/vagy a szállítólevél (fuvarokmány) szolgál.

Fontos, hogy a visszaigénylés a már megfizetett termékdíjból (korábbi időszakban keletkezett termékdíj-fizetési kötelezettség teljesítése) történik, míg a levonás a befizetendő (tárgyidőszak szerint megfizetendő) összegből történő „kivonással” érvényesíthető.

ab) belföldi nem saját tulajdonú újrahasználatos csomagolás

A kötelezett részére belföldről érkező áru csomagolása után nem keletkezik termékdíj-fizetési kötelezettség, mivel

- a belföldi előállítású csomagolás termékdíj-fizetési kötelezettsége a csomagolás előállítóját és első belföldi forgalomba hozóját vagy annak csomagolási összetevőire a készletre vétellel történő fizetési kötelezettség keletkezését választót terhelte vagy
- korábban az árut a csomagolásával külföldről behozót, majd elsőként belföldi forgalomba hozó kötelezettet terhelte.

Éppen ezért a belföldről beszerzett áru csomagolása nem lehet termékdíjköteles termék és nem jöhet szóba az újrahasználatos termékdíjköteles termék fogalma még akkor sem, ha egyébként az áru csomagolása - anyaga és kialakítása szerint - többszöri csomagolásra történő felhasználást tesz lehetővé.

Más a helyzet akkor, ha a belföldről beszerzett áru csomagolása – anyaga és kialakítása alapján többszöri csomagolásra történő felhasználást tesz lehetővé és – a csomagolás nem kerül a belföldi vevő tulajdonába, az abban (azon) lévő áruval/termékkel együtt (visszaszállítandó göngyöleg) és ezt a más belföldi gazdálkodó tulajdonába lévő göngyöleget a vevő nem üresen juttatja vissza a tulajdonosa részére, hanem árut csomagol arra (abba) és forgalomba hozza. Ebben az esetben csomagolás termékdíjköteles terméket hoz létre a gazdálkodó és termékdíj-fizetési kötelezettsége keletkezik.

[Csomagolás termékdíjköteles termék akkor jön létre, ha árut, terméket csomagolási összetevők felhasználásával becsomagolnak és/vagy azokra csomagolnak és elsőként belföldi forgalomba hoznak, vagy saját célra felhasználnak.]

Nem keletkezik termékdíj-fizetési kötelezettsége a gazdálkodónak akkor, ha az üres göngyöleget szállítja vissza az eladónak, hiszen nem hoz létre ezzel csomagolást, mint termékdíjköteles terméket még akkor sem, ha a göngyölegbe göngyöleget tesz.

Ha viszont a más belföldi gazdálkodó tulajdonában lévő – anyaga és kialakítása szerint csomagolásra többször felhasználható – csomagolási összetevőbe (és/vagy arra) áruját, termékét csomagolja és elsőként belföldi forgalomba hozza vagy saját célra felhasználja, már termékdíj-fizetési kötelezettsége keletkezik. Akár többször is felhasználhatja ezt a - más belföldi gazdálkodó tulajdonában lévő – csomagolási összetevőt csomagolásra egy gazdálkodó, és csak akkor illeti meg az egyszeres termékdíj-fizetés lehetősége, ha teljesíti az újrahasználatos csomagolásra meghatározott feltételeket (újrahasználja, nyilvántartást vezet és bejelentési kötelezettségének eleget tesz).

b) saját tulajdonú újrahasználató csomagolás

Egy gazdálkodó által beszerzett csomagolási összetevő után akkor keletkezik termékdíj-fizetési kötelezettség, ha a csomagolási összetevőt áru, termék csomagolására használja fel és az árut, terméket annak csomagolásával együtt elsőként belföldi forgalomba hozza vagy saját célra felhasználja. A készletre vétellel történő fizetési kötelezettséget jogszerűen választók esetében – az általános szabálytól eltérően – akkor keletkezik a fizetési kötelezettség a beszerzett csomagolási összetevő után, amikor azokat készletre felvette.

2. A többször felhasználható csomagolás bejelentése

Egy anyaga vagy kialakítása szerint csomagolásra többször felhasználható csomagolási összetevő után valamennyi csomagolásra történő felhasználása és forgalomba hozatala vagy saját célú felhasználása után termékdíj-fizetési kötelezettség keletkezik. A csomagolásra többször felhasználható csomagolási összetevőre csakis abban az esetben alkalmazható az egyszeres termékdíj-fizetés lehetősége, ha a csomagolás újrahasználató összetevőjét bejelenti a kötelezett a vámhatóságnak – 2010-ben – a KT10-BEJKE elektronikusan támogatott nyomtatványcsomag BJ2 részletező lapján, az első termékdíj-fizetési kötelezettség keletkezését követő 15 napon belül, és vezeti az újrahasználató csomagolásokra meghatározott nyilvántartást.

A BJ2 részletező lapon csak abban az esetben kell a csomagolási összetevőt valamennyi a lapon található adatával leírni (klasszifikálni), ha a csomagolási összetevőnek nincs a GS1 Magyarország Kiemelkedően Közhasznú Nonprofit Zrt. (<http://www.gs1hu.org>) által üzemeltetett Göngyöleg-RTI Katalógusban 13 számjegyű GTIN (Globális Kereskedelmi Áruazonosító Szám – Global Trade Item Number) azonosítószáma.

Ha a bejelenteni kívánt csomagolási összetevőnek már van a GTIN azonosítószáma, akkor csak

- a **GTIN szám** [b] rovat]
- a termék **megnevezése** [c] rovat] és
- az **éves nyitókészlet** darabban [w] rovat] (az éves nyitókészlet bejelentése során)

adatok megadása szükséges.

A BJ2 részletező lapon korábban bejelentett újrahasználató csomagolási összetevők adatait minden új kiegészítés során meg kell ismételni.

Példa: 2009. március 2-án jelentett be először fa EUR raklapot (GTIN száma: 599 6666 00035 3) a kötelezett, mivel a korábban vásárolt 100 db raklapból 2009. február 16-án hozott forgalomba először és eddig nem volt újrahasználató csomagolása. (Ugyanis a fizetési kötelezettség keletkezését követő 15 napon belül kell az újrahasználató csomagolási összetevő klasszifikációs adatait bejelenteni, ha azokat még korábban nem jelentette be a kötelezett.) A BJ2 lapon a következő rovatokat töltötte ki:

1. sor:

- b rovat: 5996666000353
- c rovat: fa EUR raklap

Újrahasználató csomagolási összetevőt még nem használt a kötelezett, ezért írta az első sorba a fa EUR raklapot.

2009. február 16. után (a bejelentés szempontjából nincs jelentősége annak, hogy mely hónapban és napokon) forgalomba hozta többször is, valamennyi - a tulajdonában lévő - fa EUR raklapot (amelyek GTIN száma azonos a március 2-án elsőként bejelentettel). Ezeket a forgalomba hozatalokat már nem kellett bejelentenie, mivel nem hozott forgalomba új (klasszifikációval, típussal) rendelkező újrhasználható csomagolást.

2009. április 28-án beszerzett a gazdálkodó 100 darab 12x1L-es műanyag üdítő rekeszt (GTIN száma: 599 6666 00017 9) és 1200 db 1 literes golyvás üveg palackot (GTIN száma: 599 6666 00013 1), melyekből 2009. április 30-án hozott először forgalomba. Majd valamennyi - a tulajdonában lévő - 1 literes golyvás üveg palackot és műanyag rekeszt forgalomba hozta többször is az év folyamán. A gazdálkodó, hogy az újonnan forgalomba hozott újrhasználható csomagolóeszköz bejelentési kötelezettségének eleget tegyen 15 napon belül, ismét bejelentést nyújtott be május 4-én (április 30. és május 15. között ezt bármely napon megtehetette volna) a következőképpen kitöltött BJ2 lappal:

1. sor:

- b rovat: 5996666000353
- c rovat: fa EUR raklap

2. sor:

- b rovat: 5996666000179
- c rovat: műanyag 12x1L-es üdítő rekesz

3. sor:

- b rovat: 5996666000131
- c rovat: 1 literes golyvás üveg palack

Év közben tehát csak akkor kell újonnan az újrhasználható csomagolóeszközt bejelenteni - a fizetési kötelezettség keletkezését követő 15 napon belül-, ha azonos adatokkal rendelkező csomagolási összetevőt a kötelezett még nem jelentett be újrhasználható csomagolásként.

3. Az újrhasználható csomagolás éves nyitókészletének bejelentése

A KtMr. 8.§ (8) bekezdése szerint az újrhasználható termékdíjköteles terméket forgalomba hozó kötelezettnek a tárgyévi első bevallásához csatolnia kell az adott év nyitómérlegében szereplő újrhasználható termék, valamint a csomagolás újrhasználható összetevőinek készletadatait.

Az újrhasználható csomagolások adott évi nyitókészlet adatainak a tárgyévi első bevalláshoz csatolással történő bejelentését a 102/2007.(XII.27.) KvVM rendelet 15.§-ának (2) bekezdése alapján módosult KtMr. 8.§-ának (8) bekezdése határozta meg 2008. január 1-jei hatályba lépéssel.

(Korábban a KtMr.8.§ (8) bekezdése az első negyedéves beszámolóhoz kérte az újrhasználható termékek adott évi nyitómérlegének készletadatait bejelenteni, de akkor még nem a vámhatósághoz.)

A 2008. január 1-én hatályos Kt. a bevallási időszakokat az Art. alapján havi és negyedéves bevallóknak a rájuk vonatkozó gyakorisággal, míg az éves bevallóknak negyedéves gyakorisággal határozta meg, mely bevallásban az újrhasználható csomagolások egyszeres termékdíját is be kellett vallani és a forgási adatokat megadni. Az ekkori szabályozás szerint tehát a havi vagy negyedéves bevallást benyújtóknak az adott év első bevallásához (január 20.-ig) kellett csatolni az újrhasználható csomagolások adott évi nyitókészletének adatait.

A Kt. 2009. január 1-jétől hatályos rendelkezése az újrahasználatos csomagolásokra éves bevallási kötelezettséget határozott meg, amelyet a tárgyévet követő év február 25-ig kell teljesíteni. A 2009. január 1-jével módosuló szabályok között azonban nem módosult a KtMr. 8.§ (8) bekezdésének szövege, a Kt. 3.§ (8) bekezdésének az újrahasználatos csomagolásokra vonatkozó részével együtt. Mindezek következtében, a KtMr. 8. § (8) bekezdésének előírásai szerint az újrahasználatos csomagolások adott évi nyitókészletét a tárgyévi első bevalláshoz kell/kellett benyújtani a BJ2 részletező lapon, a 2009-ben havi vagy negyedéves bevallóknak a **2010. április¹ 20-i** bevallásukig, míg a 2009-ben éves bevallóknak a 2010. február 25-i bevallásukig, – a készletre vétellel történő fizetést választók kivételével, mivel esetükben a tárgyévi első bevallás határideje szintén 2010. január 20. volt.

Példa: Folytatva példánkat, - 2009-ben éves bevalló gazdálkodónknak - be kell jelentenie a tárgyévi első (2010. február 25-ig benyújtandó) bevallásához újrahasználatos csomagolása adott évi nyitókészletét a KT10—BEJKE nyomtatványcsomag BJ2 részletező lapjával. A 2009. év során a tulajdonában lévő - korábban az első fizetési kötelezettség keletkezését követő 15 napon belül bejelentett – valamennyi újrahasználatos csomagolást többször is forgalomba hozta. A forgalomba hozatalok során azonban még 2009-ben 12 db fa EUR raklapot és 8 db műanyag 12x1L-es üdítő rekeszt és 200 db 1 literes golyvás üveg palackot leselejtezett a kötelezett és gondoskodott azok jogszerű hulladékhasznosítása felől. A BJ2 részletező lapot a következőképpen kitöltve csatolja tárgyévi első bevallásához a kötelezett:

1. sor:

- b rovat: 5996666000353
- c rovat: fa EUR raklap
- w rovat: 88

2. sor:

- b rovat: 5996666000179
- c rovat: műanyag 12x1L-es üdítő rekesz
- w rovat: 92

3. sor:

- b rovat: 5996666000131
- c rovat: 1 literes golyvás üveg palack
- w rovat: 1000

4. Az újrahasználatos csomagolás bevallása

2009. január 1-jétől a bejelentett újrahasználatos csomagolásra vonatkozó bevallási kötelezettségét évente kell teljesítenie a kötelezetteknek a Kt.3.§ (8) bekezdés utolsó mondata alapján, a tárgyévet követő év február 25-éig az éves bevallásra rendszeresített KT09-BEVEV elektronikusan támogatott nyomtatványcsomag **elektronikus úton** történő benyújtásával. Ezzel együtt a Kt.3.§ (15) bekezdése, továbbá a KtMr.8.§ (5) bekezdése alapján az újrahasználatos termékek - 2009 évben történt - első

---

¹ Időközben megjelent a VPOP hivatalos honlapján 2010.02.22-i dátummal a „Tájékoztató a 2009.évre vonatkozó újrahasználatos csomagolás környezetvédelmi termékdíjával kapcsolatos bejelentések és bevallások teljesítéséről” szövegű VPOP Vámigazgatóság tájékoztatója, mely szerint a tárgyévi első bevallás benyújtásának határidejéig kell a 2010. évi nyitókészletet bejelenteni a 2009. évben nem éves bevallóknak.

forgalomba hozatalát vagy saját célú felhasználását követő egyszer megfizetendő termékdíj – mentességi szabályok alkalmazása, továbbá a Kt.5/E.§ (1)-(2) bekezdéseiben biztosított és a KtKr. 7/C.§ (2) bekezdésben meghatározott levonás után fennmaradó – nettó összegét meg is kell fizetni az újrahasználható csomagolások bevallására meghatározott 2010. február 25-i határidőig.

(A VPOP hivatalos honlapján 2010.02.22-i keltezéssel megjelent „Tájékoztató a 2009. évre vonatkozó újrahasználható csomagolás környezetvédelmi termékdíjával kapcsolatos bejelentések és bevallások teljesítéséről” című VPOP Vámigazgatósági tájékoztató szerint:

„Az újrahasználható csomagolásra vonatkozó bevallás teljesítése

A 2009. évben az egyéb adónemek szerint havi és negyedéves bevallónak minősülő kötelezett is a Kt. 3. § (8) bekezdése alapján évente teljesíti az újrahasználható csomagolásra vonatkozó bevallási kötelezettségét. A 2009. évben megjelentetett KT09-BEV nyomtatvány kitöltési útmutatója szerint az újonnan beszerzett egyébként újrahasználatra alkalmas csomagolóeszköz első belföldi forgalomba hozatalára nem az éves gyakoriság vonatkozik figyelemmel arra, hogy az újrahasználat ebben az esetben még nem igazolt. Az a kötelezett, aki ennek megfelelően teljesítette a bevallási kötelezettségét, és nem kíván a kereskedelmi csomagolás tekintetében levonást érvényesíteni, az újrahasználható csomagolásról szóló, február 25-ig esedékes éves bevallásában csak a nem első belföldi forgalomba hozatalra vonatkozó adatokat kell, hogy szerepeltesse a B0-ás bevallási lapokon, de emellett az UHA és UHB lapokat is ki kell tölteni a kitöltési útmutató szerint. Ez esetben nem kell a korábban teljesített bevallásokat önellenőrizni.

A vámhatóság – a jogszabály nem egyértelmű megfogalmazása miatt – a fentiekől eltérően azonban azt is elfogadja, ha a kötelezett valamennyi már forgalomba hozott, illetve új beszerzéseként jelentkező kötelezettségéről az éves bevallásban szolgáltat adatokat.

Az éves bevallónak minősülő kötelezett valamennyi termékdíj köteles termékről évi bevallási gyakorisággal vall be, ennek megfelelően ezen bevallásban kell szerepeltetnie az újrahasználható csomagolásra vonatkozó adatokat is.

Lényeges, hogy az újrahasználható csomagolások esetében a környezetvédelmi termékdíjmentesség, a termékdíj visszaigénylésének és átvállalásának, valamint a használt gumibroncs behozatalának feltételeiről szóló 53/2003. (IV. 11.) Korm. rendelet 1. számú melléklete I. bb) pontjában foglalt korrekciós számítással kell a hasznosítási kötelezettség alapját meghatározni. Ez a tényleges hasznosítandó (hulladékká vált) mennyiséget jelenti, azonban a bevallásban nem a korrigált adatokat kell szerepeltetni, hanem a valós forgalomba hozatali és visszagyűjtési adatokat.”)

A bevallásban

- a **B01** részletező lapon kell bevallani a tárgyévben elsőként forgalomba hozott vagy saját célra felhasznált újrahasználható nem kereskedelmi csomagolások, - illetve a készletre vétellel történő fizetést jogszerűen választó által beszerzett csomagolási összetevő - után fizetendő egyszeres termékdíjat; Ugyancsak ezen a lapon kell feltüntetni az újbóli felhasználással forgalomba hozott újrahasználható csomagolás adatait, amelyeknél a termékdíj-fizetési kötelezettség már korábban vagy egy másik tételsorban teljesítésre került. és/vagy
- a **B02** részletező lapon kell bevallani a tárgyévben elsőként forgalomba hozott vagy saját célra felhasznált újrahasználható kereskedelmi csomagolások, - illetve a készletre vétellel történő fizetést jogszerűen választó által beszerzett kereskedelmi csomagolási összetevő - után fizetendő egyszeres termékdíjat; Ugyancsak ezen a lapon kell feltüntetni az újbóli felhasználással forgalomba hozott újrahasználható kereskedelmi csomagolás adatait, amelyeknél a termékdíj-fizetési kötelezettség már korábban vagy egy másik tételsorban teljesítésre került.
- a **VIS** részletező lapon lehet levonásba helyezni az újrahasználható kereskedelmi csomagolások után szóba jöhető termékdíj levonásokat és visszaigényléseket;

- az **UHA** részletező lapon kell az újrahasználatos csomagolások felhasználási (forgási) tömeg adatait megadni a BJ2 részletező lapon bejelentett sorszámokkal azonos sorszámok alatt;
- az **UHB** részletező lapon kell az újrahasználatos kereskedelmi csomagolások E díjtételeinek levonását alátámasztó mennyiségi adatokat megadni, továbbá a műanyag (bevásárló-reklám) táskák teljes mentessége feltételeként meghatározott környezetbarát arány adatokat is ezen a lapon adja meg a kötelezett.

Az újrahasználatos csomagolások bevallásának elkészítését – példámot folytatva – a következő cikkben fogom bemutatni.

Kovács Csaba

2010. február 05.